

บทคัดย่อ

การวิจัยผลการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยทางการแพทย์พยาบาลและสาธารณสุขต่อ ศักยภาพและทัศนคติของบุคลากร โรงพยาบาลเบตงนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง(Quasi-Experimental Research) เพื่อประเมินผล โครงการ(Project Evaluation Research) ซึ่งเปรียบเทียบศักยภาพและทัศนคติต่อการวิจัยของบุคลากรก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่ม บุคลากรโรงพยาบาลเบตงที่ผ่านการอบรมจำนวน 58 คน(3 รุ่น ปี 2540 – 2542) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีคำถามปลายเปิดและปลายปิด ผ่านการตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และมีสัมประสิทธิ์ความเที่ยง .80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC + สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Pair T - test

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ตำแหน่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ อายุเฉลี่ย 34.38 ปี ระยะเวลาที่ปฏิบัติในตำแหน่งปัจจุบันเฉลี่ย 7.71 ปี ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย ส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมการวิจัย อ่านและฟังการนำเสนอรายงานการวิจัย 1 ครั้ง ช่วยเก็บและรวบรวมข้อมูล มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงาน ไม่เคยทำวิจัยมาก่อนสำหรับผู้ที่เคยทำวิจัย ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย 1 เรื่อง หรือเป็นผู้ร่วมวิจัย 1 เรื่อง ด้านศักยภาพ(ความรู้ ความเข้าใจต่อระเบียบการวิจัย)ของบุคลากร พบว่า หลังอบรม บุคลากรมีศักยภาพและแตกต่างจากก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$ คือ หลังการอบรม กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของศักยภาพสูงขึ้นทุกตัวแปร ส่วนศักยภาพ(ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การเป็นที่ปรึกษาหรือที่เลี้ยง)ในการทำวิจัย พบว่า หลังการอบรมบุคลากรมีศักยภาพสูงขึ้น มีการปฏิบัติโดยเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นที่ปรึกษาหรือที่เลี้ยง ด้านทัศนคติต่อการวิจัย พบว่า หลังอบรมบุคลากรมีทัศนคติแตกต่างจากก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$ โดยหลังการอบรมบุคลากรมีทัศนคติเชิงบวกสูงขึ้นและมีทัศนคติเชิงลบลดลง ยกเว้นต้องมีปรึกษาจึงจะทำวิจัยได้ ด้านความคิดเห็นต่อโครงการอบรม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีในเรื่องลักษณะการถ่ายทอดความรู้ รูปแบบการจัดอบรมแบบมีที่เลี้ยงและที่ปรึกษา ประโยชน์การมีที่ปรึกษา ลักษณะการให้คำปรึกษาที่เลี้ยงประจำกลุ่ม ประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ ความสอดคล้องต่อความต้องการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิจัยในอนาคต ความเหมาะสมของเอกสาร สถานที่ ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการอบรม ทั้งนี้ ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับบุญยง เกี่ยวการคำ อ้างตามสมศักดิ์และคณะ(2540) ที่กล่าวว่า การสอนที่ใช้หลาย ๆวิธีและมีการนำสื่อมาประกอบการสอน จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย

และเข้าใจดีขึ้น ส่วนการสอนแบบมีพี่เลี้ยงจะสอดคล้องกับการศึกษาของทัศนีย์ นนทะสาร(2538) ที่กล่าวว่า ระบบอาจารย์แบบมีพี่เลี้ยงเป็นระบบหนึ่งที่มีประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีสัมพันธภาพทางการเรียนรู้แบบหนึ่งต่อหนึ่ง ส่วนทัศนคติต่อการวิจัย สอดคล้องกับการศึกษาของเพชรน้อย สิงห์ช่างชัยและคณะ(2539) ที่กล่าวว่า หลังอบรมพยาบาลมีทัศนคติต่อการวิจัยในด้านบวกสูงขึ้นแต่จะแตกต่างจากการศึกษาของสมจิตร(2533)ที่กล่าวว่า พยาบาลมีทัศนคติทางลบต่อการวิจัย ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยที่ต่อเนื่อง หรือประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาบุคลากรในเรื่องอื่น โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเช่นเดียวกับการอบรมการวิจัย เพื่อให้บุคลากรมีศักยภาพสูงขึ้นและมีทัศนคติที่ดีในเรื่องนั้น ๆ